

Sâmiha Ayverdi

1905-1993
Sâmiha Ayverdi
Doğumunun
100. yılı

Yayına hazırlayanlar
Aysel Yüksel
Zeynep Uluant

TC KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Anna M. D. Lee

Sâmiha Ayverdi

Yayına hazırlayanlar
Aysel Yüksel
Zeynep Uluant

SÂMIHA AYVERDİ
Yayına hazırlayanlar:
Ayse! Yüksel
Zeynep Uluant

Kültür Bakanlığı yayınları
Ana yayın no: 3030
ISBN 975-17-3163-1

Istanbul, 2005

Kitap tasarımı
Ersu Pekin

Fotoğraflar
Kubbealtı arşivi
Bahadır Taşkın

Yapım
Kubbealtı İktisadi İşletmesi
Peykhane Sokak, No. 3
34440 Çemberlitaş – İstanbul
0212 516 23 56 – 0212 516 63 87
kubbealti@superonline.com
www.kubbealti.org.tr

Baskı ve cilt
Mas Matbaacılık A.Ş.
Dereboyu Caddesi, Zağra İş Merkezi
B Blok No. 1 34398 Maslak İstanbul
0212 285 11 96

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı
Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü
Roma Meydanı, Hipodrom Caddesi
Hipodrom 06330
Ankara
0312 384 17 75 – 0312 384 18 96
kultur@kultur.gov.tr
www.kultur.gov.tr

*Türk insanının
kimlik problemi
ve Sâmîha
Ayverdi'nin
tebliği*

İsmet Binark

Ülkemizin içinde bulunduğu temel sıkıntılar, ekonomik problemlerinde, içinde yaşadığı kültür çelişkilerinde, siyâsî istikrarsızlıklarında ve en önemlisi insan problemindedir. Bunlara, yaşayan Türkiye ile bütünleşememiş, kendi toplumuna ve millî kültür değerlerine yabancılaşmış, kendi zenginliklerine sırt çevirmiş, kendi insanı ile zıtlaşan bir küçük aydın grubunun bürokrasi, idâre ve kültür yapısındaki etkinliğini de ilâve etmek gerekir. Türkiye bu dramatik çelişki ve sıkıntılardan kendini kurtarmak mesûliyetindedir.

Yüzyıllar boyu, bu aziz vatan coğrafyasının yoğurup vücûda getirdiği millî bünyemizin, millî kimliğimizin ve îman dünyâmızın mahsûlü olan değer ve zenginliklerle hayat bulmamız, şüphesiz millet olarak bekamızın şartı ve varlık sebebimizdir.

Tesbitimiz odur ki, bizim kaybettiğimiz millî düşünce üslûbumuzdur. Millî kültürümüzdür. Millî kimliğimizdir. Târih şuûrumuzdur. Millî ve dînî tefekkürümüzdür...Ve bütün bunların çok tabîî netîcesi olarak da insanımızdır!..

Türkiye ekonomik, siyâsî ve sosyal alanlardaki çok çeşitli sıkıntılarına rağmen, kalkınma ve büyüme hamlesi içinde olmak, insanların mutlu etmek, onları refah ve güven içerisinde yarınlara taşımak durumundadır. Bu kalkınmanın vâdettikleri ise, üzerinde tartışılması gereken ana temadır. O da, nasıl bir insan tipine ihtiyaç duyulduğudur...

Bizce Türkiye'nin en hayâtî ve temel meselesi budur. Zîrâ, toplumun temeli insandır. Türk insanı dört başı mâmur olursa, ülkemizdeki sosyal dokunun düzeltilmesi, yozlaşma ve çürümenin de önüne geçilmesi mümkündür.

Üzülerek ifâde etmek isteriz ki, binlerce yıllık Türk târihinin kaydetmediği bir küçüklük duygusu, millî kimliğinden kopma, vurdumduymazlık, mâzîye sırt çevirme, kendi kültür değerlerinden başkasına hayran olma, ahlâkî düşüklükler, yozlaşma ve çürüme maalesef toplumumuzu sarmış bulunmaktadır.

Millî târih şuûru, millî kültür, millî tefekkür âdetâ terkedilmiştir. Zevklerde soysuzlaşma yaygın hâle gelmiştir. Bizi biz yapan, şahsiyetimizi şekillendiren değer ve zenginliklerden toplum olarak her geçen gün kopmaktayız. Maddeci ve menfaatçi dünya görüşü ne acıdır ki, toplumumuzun büyük bir kesimine hâkim olmuştur.

İnsanlarımızın birbirine karşı kayıtsızlığı ve hodgâmlığı had safhadadır. Çıkar ve menfaatler, sevgilerin ve dostlukların üstüne çıkmıştır. Hîlekâr zekiler, ruhlara hamiyetsizlik zehiri aşılamakta; duygusuzluk ve sevgisizlik toplumun ruhuna işlemektedir. Kibir, haset, fenâlık ve zulüm âde-

tâ hürmet görmekte; riyâkârlık, mesûliyetsizlik, içi boş, zenginliği ve derinliği olmayan parıltılı sözler maalesef îtibar bulmaktadır. Maddeci kaynaklardan beslenen duygu ve düşünceler, maddeye dayalı bir hayat felsefesi ve çıkarıcı bir îrâde ortaya koymaktadır.

Toplumunu tıpkı bir kanser gibi kemiren ahlâkî çöküntü, her konuda görülen yozlaşma ve çürüme, sınıflar arasında giderek büyüyen gelir uçurumu, işsizlik, yoksulluk Türkiye'nin belini büken, gücünü zayıflatan ve hep gündeminde olan hayâtî meseleler yumağıdır.

Çarpıklıklar günümüzde toplum hayâtımızın bir parçası hâline gelmiştir. Âdetâ yadırganmamaktadır. Dürüstlük meziyet olarak görülmekle, 'asıl' olması gereken 'istisnâ' hâline gelmiştir. Millî ve ahlâkî değerler hızla aşınmaktadır. Kirli kazanca iltifat etmek ve soygun düzeni tabîî bir hayat tarzı hâline gelmiştir. Hırsız mârifetli ve uyanık görüyor, ehil olmayan câhile ve küçük adamlara koltuk uzatıyoruz. Bu gidişattan rahatsız olanlar yadırganmakta ve çağ dışı görülmektedir. Türk insanı maalesef duyarlılığını kaybetmiştir.

Her kesimde sıkça görülen yolsuzluklar, köşe dönmeler, usulsüzlükler, adam kayırmacılık, adam harcama, insanın insanı sömürmesi, emeğin hakkının istismarı, ahlâkî çöküntü ve yozlaşma toplum hayâtımızda ön plâna çıkmıştır. Bütün bunlar asla Türkiye'nin değişmez kaderi olamaz... Türkiye bunlara lâıyk bir ülke değildir. Türkiye'nin bu çarpıklıklardan kurtulması, temizlenmesi kaçınılmazdır. Türk insanı her türlü çirkinliğe, seviyesizliğe, yozlaşmaya tepkisiz ve seyirci kalmamalıdır. Köşe dönmeçilik mantığının egemen olmasına artık bir son verilmelidir. Kurnazlık saygı görmemeli, para ve zenginlik toplumda saygınlığın ölçüsü olmamalıdır.

Gönül körlükleri, idrak sağırılıkları, bayağılıklar ve basitlikler nefsin ruh mertebesine yükselmemesindedir.

Türk milletinin son dönem fikir, kültür ve îman hayâtının dinamiklerinden olan ve velîler zincirinin göz kamaştırıcı bir halkasını teşkil eden Sâmiha Ayverdi bir yazısında der ki:

... İnsan, beşerî ve insiyâkî olduğu kadar, ilâhî ve mânevî kıymetlerin denkleşmesinden, muvâzenesinden doğar. İnsan buna derler. Üst tarafı 'gay-ı nâtık'dır. Esasen başı boş beşeriyeti tepesi aşağı yuvarlayan tehlike de, hayvan tarafını atamayıp onun zebûnu olmasındadır.⁶⁶

Bir başka yazılarında buyururlar ki:

İnsan, iki türlü varlığın sâhibidir: Maddî, mânevî. Nasıl ki bu maddî varlık bir gün olup sönmeye, mahvolmaya mahkûmsa, onun vücûda getirdiği eserler de aynen böyle, solmaya, bozulup yok olmaya mahkûmdur...Eğer insan mânevî varlığı ile bir eser, yâni mânâsını bir eser olarak ortaya çıkarabilirse, iftihar edilecek şâheser budur işte!...⁶⁷

¹ İsmet Binark, *Sâmiha Ayverdi'nin Mektupları*, İstanbul 2002, s. 129.

⁶⁷ Sâmiha Ayverdi, *Batmayan Gün*, İstanbul 1939, s. 108.

İlim, madde çemberini aşıp vicdâniyet hudûduna sıçramadıkça esâretten başka bir şey değildir. Bir insanın, derûnî varlığı ile âşinâlık kurması, vicdânî hayâtın rehberliğini elde etmiş olmak böylece de, gerçeklerle biliş tutmak demektir.⁶⁸

Zarfin gayesi mazrûfa mâlik olmaktır. İnsan, güzelliğe, asâlete, zenginliğe, şerefe, hattâ bilgi ve hünere de mâlik olsa, mânâ ile dirilmedikçe bir heykelden ibârettir...Madde yoldur; mânâ hediftir. Biz hedefe teveccüh etmediğimiz için bütün kazancımız sonsuz bir yorgunluktan ibâret kalıyor.⁶⁹

Yine Sâmiha Ayverdi'nin ifâdeleriyle:

İnsanlar, rûhen sağlama basacak mânevî kemâle varmadıkça, onlardan her türlü basitlik ve nâbecâ hâllerin zuhûru beklenmelidir...⁷⁰

Bizim yanlısımız, millî kültürümüzü, millî ahlâkımızı ve insanımızın mânâsını ihmal etmemizdir. Kendi insanımızı düşünseydik, Türk insanını öz yurdunda kendine ve varlık sebebine yabancı, hattâ düşman kılmazdık!...

Yapılacak olan, insanımızı kendi kutlu yapısı içinde ele almak ve öncelikle kendi kendisine saygı duymasını sağlamaktır. Bu da, ancak millî kültürümüz, târih şuûrumuz, millî ve mânevî kimliğimiz ve vatan sevgisi ile şahsiyetimizi bütünlemekle mümkündür. Millî kültürün sihirli ve yapıcı gücünü tanımadan, insanımızı millî ve mânevî güzellik ve zenginlikleri, ahlâkî değerleri ile şekillendirmeden, güçlü ve güvenilir insan şahsiyetine erişmek, dolayısıyla Türk insanının kimlik problemine çözüm getirmek mümkün değildir! .

Mâzinin hâle uzanmadığı toplumlarda, millet hayâtiyetinden söz edilemez. Her millet bir kültürü, her kültür bir milleti temsil eder. Dolayısıyla her kültür tabîî olarak bir kimliktir. Bir milletin millî kültürü, o milletin millî şahsiyeti, millî kimliğidir. Kendi millî varlığına ve öz kültürüne sâhip çıkmayan milletler, şüphesiz millî varlıklarını devam ettiremezler.

Türk millî kültürünün, çeşitli milletlerin kültürleri arasında müstesnâ bir yeri ve şahsiyeti vardır. Bu kültür, geçmişin derinliklerinde, Türk milletinin târih sahnesine çıkışı ile başlar. Binlerce yıl Türklüğün ekmeği, katığı gibi onu doyurur, besler. Millet olarak ayakta tutar. Asırlar boyu nesilden nesile akar. Kendi kabuğu ve derinliği içinde olgunlaşır ve kaynaşırken, kendine has maddî ve mânevî değerlerini de bir bütün içinde korumaya çalışır.

Unutulmamalıdır ki, maddî ve mânevî varlığımızın geliştirilmesinde, devletimizin ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütün hâlinde korunmasında, yaşatılması ve güçlendirilmesinde, millî kültürümüz

⁶⁸ Sâmiha Ayverdi, *Ateş Ağacı*, 3. bs. İstanbul 2001, s. 41.

⁶⁹ Sâmiha Ayverdi, *Ateş Ağacı*, 2. bs. İstanbul 1993, s. 92.

⁷⁰ Sâmiha Ayverdi, *Mektuplardan Gelen Ses*, İstanbul 1985, s. 99.

tükenmez bir kaynak teşkil etmektedir. Târihin yüzyıllarca süren kültür unsur ve dinamiklerinin, bu vatan coğrafyası üzerinde yaşayanları bir millet olarak yoğurduğu hakîkati gözardı edilmemelidir.

Millî kültür barajının eksikliğinden dolayı, mukavemet imkânlarından mahrum kalan toplumu- muz, yabancı fikir cereyanlarının mücâdele sâhası hâline gelmiş ve bu fikirleri temsil eden ülke- lerin siyâsî, ekonomik ve kültür nüfuz rekabetlerine sahne olmuştur. Bu îtibarla, Türkiye'nin kül- tür meselesi, bugün sâdece bir akademik spekülasyon konusu değil, aynı zamanda bir varlık ve beka meselesi bir millî politikadır.

Millî kültür kaynağına bağlanmayan, bu kaynağın vereceği ruh ve heyecandan mahrum kalanla- rın, köksüz, sathî ve taklitçi olmalarından daha tabîî ne olabilir? .

Bu sebeple, Türk insanı millî kültürünü, değerler sistemini ve millî düşünce üslûbunu dışlama- malı; Türk milletini târih boyunca istikrar içinde yaşatan ahlâk ve inanç sisteminden uzaklaşma- malı, kendi ruh köküne dönmelidir.

Kör taklitçilik hür düşünceyi ve yaratıcılığı öldürür. Milletlerin ruh ve ahlâk dünyâlarını yozlaş- tırır. Dolayısıyla toplumların şahsiyet kazanmasını ve çağa uygun olarak gelişmesini de önler.

Bundan dolayıdır ki, Türk insanı kendi kültür değerlerini tanımalı, kendine yabancılaşmamalı, mâzîsine sırt çevirmemeli, ithal malı adapte kültür unsurları ile değil, millî kültür zemîninden ha- reketle, hem kendisi hem de dünyâyı târihî bütünlük içinde değerlendirmeli, ülkesinin kalkınma hedeflerini bu anlayışla tesbit etmeli, bilgi ve teknoloji transferini bu çerçevede gerçekleştirme- li, ekonomisini yabancı ülkelere muhtaç olmayacak şekilde düzenlemeli, istikrarlı bir ekonomik büyüme ve sağlıklı bir demokratikleşme içinde dünya ile entegre olarak, her alanda başarının anahtarını yakalayarak, kendi kültür potası içinde yeni terkiplere ve hedeflere doğru emin adımla- rla yol almalıdır.

Türkiye'nin temel meselesi ve hedefi, bu çerçevede, kendi kültür ve medeniyet kaynağına uygun değişmeyi ve ilerlemeyi başarmak, çağı yakalamak olmalıdır.

Millî kültürümüzün tartışılmaz değerlerini geliştirmek, millî kültürümüzü milletlerarası alanda rekabete açarak, Türklüğü yüceltmek, Türk insanını mutlu ve yarınlarından emin kılmak, yaradılı- şının gayesini ve varlık sebebini bilen, millî ve mânevî zenginliklerimizle şahsiyetini bütünlemiş Türk insanının vazgeçilmez hedefi olmalıdır.

Türk insanı kendi millî kimliğine sâhip çıkarak, zengin ve sağlıklı bir fikir muhtevâsı ve çağdaş ölçülerle, her türlü taassuptan arınmış olarak yeni bir diriliş döneminin hamlelerini yapmak durumundadır.

Türk insanı, Türkiye'nin ve dünyânın değişen temel dinamiklerini görmek ve şüphesiz bunları yakala- mak mesûliyetindedir. Türk insanı, içinde yaşadığı çağı kaybetmek değil, kazanmak mecbûriyetindedir.

Türk insanı, sâdece uzak geçmişî idealize etmekle iktifâ yerine, millî kültüründen ve mâzî bereket- lerinden alacağı güç ve ilhamla, geleceğe dönük düşünce ve hayat tarzını belirlemek tercihindedir.

Türk aydını da, yarınki Türkiye'nin habercisi olmanın mesûliyet duygusu içinde olmalıdır. Zîira, bir ülkenin aydını, o ülkenin târihî ve içtimâî değerlerinin, bereketlerinin, dünden bugünlere ve yarınlara taşıyıcısıdır.

Bir milletin bugünkü hayâtını anlayabilmek için, o milletin daha önceki devirlerdeki hayatını bilmek gerekir. Bugüne hâkim olan mâzî ve târihtir. Bu sebeple, millet hayâtının seyrinde zenginliklerini arayan, mâzî bereketlerini kazanmak isteyen toplumlar, târih sayfalarına eğilmek durumundadırlar.

Târih şuûru, târihin akışı hakkında belli bir görüş sâhibi olmak demektir. Millî târih şuûru, o milletin fertleriyle geçmiş tarihlerinin özdeşleşmesini mümkün kılmakta, millî kimliğin tesisinde müessir rol oynamaktadır.

Bu îtibarla, Türk insanı târihi ve mâzîsiyle barışmak durumundadır. Milletler, mâzîleriyle barıştıkları takdirde millî şuûra sâhip olurlar. Türk târihi de, Türk milletinın şahsiyetinin aynasıdır.

Sâmiha Ayverdi'de çok sağlam bir târih şuûru ve sevgisi vardır. Ondaki târih şuûru, târihten ilham alarak bugünü ve geleceği inşâ düşüncesini temsil eder. Bir eserinde der ki:

Revâ mı ki binlerce yıllık şanlı bir mâzî ve târih hazînesine sâhip olan Türk milleti de, bu varlığa rağmen, yokluk içinde can çekişir olsun? Bu şanlı şerefli malzemeyi işleyip yararlı hâle getirebildiğimiz takdirde ise, yalnız bize değil, bütün dünyaya yetecek bir medeniyet mîrâsına sâhip olduğumuz görülecektir.⁷¹

Târih dünü bugüne, bugünü de yarınlara bağlayan bir köprüdür. Geleceğin şekillenmesinde târihî tecrübe insanlığın önüne değişik alternatifler koyar. Geçmişini bu tecrübe ışığında tahlil edebilen ve değerlendiren milletlerin yeni atılımlar yapacağı muhakkaktır.

Milletlerin hayâtında süreklilik esas olduğuna göre, yirmi birinci yüzyıldaki hedeflerimizi tesbit ederken, dünümüzü iyi tahlil etmek durumundayız. Târihi, bir takım hâdiselerin kronolojik yığını olarak değil, bir ibret ve ahlâk kitabı olarak okumak ve anlamak durumundayız.

Mâzî ile barışmak, millî kültürle şahsiyetimizi bütünlemek, millî târih şuûrunu yaşatmak, millî kimliğimizi dünden bugüne taşımak ve geleceğimize bu ruh ve îmanla bakabilmektir.

Türk insanı millî kültürüne, mâzîsine, şahsiyetini şekillendireceği değer ve güzelliklerine yüzünü dönüp onunla barışmalı ve uzak kaldığı bu sıla hasretine son vermelidir.

Türk insanı bugün bir kimlik arayışı içindedir. Bu arayış içinde bulacağı en kuvvetli alternatif de, kendi millî kültürü, ahlâkî zenginlikleri ve îman dünyâsıdır. Dolayısıyla, onun millî târihi, değer ve güzellikleriyle nikâh ve îman tâzelemekten başka çâresi de yoktur. Aksi takdirde kaybolup gider.

Reddi mîras yolu ile mâzîsini, kültür değer ve bereketlerini silkip atmış Türk insanını geçmişi ile barıştıırıp, dünü, bugünü ve yarınlarını içine alacak köklü bir terkibe götürmek tek kurtuluş çâresidir.

Türk insanı, bilgi ve ciddiyeti, ilim ve îmânı, güzel ahlâkı, vatan sevgisini ve devlet endîşesini şahsında harman edip bütünleştirmesini bilen olmak mesûliyetindedir.

Türk insanının, millî kültürü, târih şuûru, îman ve ruh terbiyesiyle mücehhez kılınması, devletimizin geleceğinin temel şartı, birlik ve bütünlüğümüzün de en büyük güvencesidir.

⁷¹ Sâmiha Ayverdi, *Millî Kültür Mes'eleleri ve Maârif Dâvâmız*, İstanbul 1976, s. 147

Türk milletinin son dönem îman, fikir ve kültür hayatında mühim yeri olan mütefekkir, mürebbî ve mutasavvîf Sâmiha Ayverdi, Türk insanının kimlik probleminden kaynaklanan bunalımlardan kurtulabilmesinin reçetesini bizlere vermekte, mâzimiz ve şahsiyetimizi şekillendiren değer ve güzelliklerle, aramızda yıkılmış olan tılsımlı köprülerin yeniden kurulması gerektiğini bıkmadan usanmadan söylemektedir.

Bunu yaparken, millî târih şuûruna ve mesûliyet duygusuna sâhip, kaybedilmiş millî değerlerin, zenginliklerin ardından gözyaşı döken gerçek Türk insanının hissiyâtına tercüman olmaktadır. Sâmiha Ayverdi'nin inandığı ve ifâde ettiği temel fikir, sevgi ve îmandır. Telkin ettiği duygu ve düşüncelerin kaynağı ise güzel ahlâktır... Târih şuûrudur... Mâzî bereketleridir... Bizi biz yapan değerlerdir.

"Bütün vatan çocuklarını evlâdım olarak görmek anlayış ve zevkinden Allah'ım beni mahrum etmesin" diyen bu mübârek anne, Türk gençliğinin, Türk insanının millî ve mânevî değer ve güzelliklerle şahsiyetlerini bütünlemeleri yolunda onları bir ana şefkati ile kucaklamıştır. O bu hüviyetiyle gerçek bir vatan annesidir.

Nasîbli pek çok vatan evlâdının mânâsını yoğuran Sâmiha Anne, bu vatan evlâtlarını, vatan sevgisinin, îmân ve ihlâsın yaşandığı bir kapıda buluşturmuştur. O kapı, *Rahmet Kapısı*'dir.

Sâmiha Ayverdi, Türk milletinin dünü, bugünü ve yarınları hakkındaki tesbit ve görüşlerini, dinî, kültürel ve içtimâî konulardaki fikirlerini, insanın cemiyet içindeki ve kâinattaki yerini, hemen bütün eserlerinde mevzûlara ustalıkla yedirerek işlemiştir.

Sâmiha Ayverdi, *îlâ-yı kelimetullah* mefhumunu Türk tefekkür ve îman hayatında yeniden canlandırmış; Türk insanının fikir, îman ve gönül dünyâsına yeni bir soluk aldırılmıştır. Onun, *îlâ-yı kelime-tullah* anlayışının önünde, her şeyden önce, insanın kendi iç dünyâsını düzene koyması, süflî hırs ve heveslerden kendini temizlemesi, benlik dâvâsından kurtulması, mânâsını zenginleştirmesi, dünyâyâ geliş ve varlık sebebini idrak etmesi, kendisi ile barışık olması, güzel ahlâk sâhibi örnek bir insan olarak yaşaması, rûhen sağlama basacak mânevî kemâle varması, bu ölçüler ve hassâsiyetler içerisinde şahsiyetini vatan toprağı sevdâsı, devlete hizmet aşkı, millî kültüre ve târihe sâhip çıkma şuûru ile bütünlemiş olma düşüncesi ve fikriyatı vardır.

Sâmiha Ayverdi, eserlerinde madde dünyâsından mânâ âlemine yol bulmuş ve her iki dünyâyı da birleştirmenin sır dolu güzelliklerini yaşatmıştır. O, insanı insan yapan değer ve güzellikleri nefsinde ve dünyâsında yaşamış, bu zenginlikleri vücûdu teknesinde yoğurmuş ender seçilmişlerden bir seçilmiştir. Bir hakikat ehlidir... O, tasarrufları ölümlemlerinden sonra da devam eden ve yaktıkları ışık sönmemiş olan velîler zümresindedir.

Bir hakikati ifâde etmeliyiz ki, Sâmiha Ayverdi, Cumhuriyet sonrası Türk insanına mistik-metafizik bir anlayışla, rûhî hayatın derinliklerini, iç âlemin ürpertilerini, gönül dünyâsının sırlarını, Türk-Osmanlı kültür ve medeniyetini zengin hâtıralarıyla yüklü târih şuûrunu kazandırdığı gibi, yirminci asır Türk insanına mâzî bereketlerini tattırmıştır.

Sâmiha Ayverdi, kendisine ezeli-âzelde bahşedilmiş olan zenginlikleri insanlığa aktarma yoluna vakfetmiş, ömrünün her nefesini, vatanı, îmânı ve inandıkları adına yaşayan seçilmişler kaflesinden bir âbide şahsiyettir.

Dostları, talebeleri ve okuyucuları, şuûrlaşmış bir îmânın, tâvîzsiz, olanca güzelliği ile ve hayâta geçirilerek yaşandığını kabiliyet ve nasîbleri ölçüsünde onda görmüşlerdir.

Zîrâ, onu söyledikleri ve yazdıklarındaki kurtuluş ve diriliş sırları, hizmetleri ve örnek yaşayışı ile çok iyi anlamak, şüphesiz bir talep, idrâk ve nasîb meselesidir.

Türk insanı dününü, bugününü ve yarınlarını, insanı insan yapan değer ve güzellikleri, mâzî bereketlerini, millî kültür ve târîh şuûrunu, ruh ve îman zenginliklerini, Sâmiha Ayverdi'nin temsil ve ifâde ettiği düşünce, fikir ve îman zemîninde fazlasıyla bulacaktır.

Sâmiha Ayverdi'nin eserleri, hakîkati, güzelliği, güzel ahlâkı, insan olmanın sırrını, doğruyu ve hayrı, vatan sevgisini arayanlar; vicdanlarında ve ruh dünyâlarında bu güzellikleri taşıyanlar için her satırı zevk ve ibretle okunacak, insanın önüne büyük ve düşündürücü ufuklar açan eserlerdir. Onun eserlerinin her biri, hikmet ve irfan yüklüdür.

Onun söyledikleri ve yazdıklarından alınacak mânevî rızık ile günlük hayâtımızda kendimizle barışık olarak, millî kimliğimizi muhâfaza edecek zenginliklerimizle yaşamak, insanımızı, ülkemizi sevmek, varlık sebebimizi ebedî kılarak yarınlarımıza güvenle yürümek...Duâmız bu olsun! . .

Bizlere düşen, hayâtı bir mukaddes vazîfenin emâneti bilip, yaşadığımız vatan toprağını, insanımızı, bizi biz yapan zenginliklerimizi, o emânetin en aziz değerleri ve hâtıraları olarak görmek, Allah'a kul olmanın idrâki ve Türk olmanın şuûru ve şerefiyle hizmet yolunda yürümek, bu güzellikleri yaşamak ve yaşatmaktır. Bu üstün sıfatların insanı olmayı Cenâb-ı Hak bizlere nasîb etsin!..

Sâmiha Ayverdi'nin dostlarına ve evlâtlarına bugünü hazırlamak düşünüyor...Yarının da bugünün içinde olduğunu unutmayalım...